

Stop collectieve straffen

Supporterscollectief Nederland roept de KNVB, clubs en gemeenten op om te stoppen met collectieve straffen waarbij grote groepen voetbalsupporters gestraft worden voor de daden van individuen. Het is onrechtvaardig om mensen te straffen die niets hebben misdaan. Bovendien is de maatregel niet effectief, omdat een willekeurige groep mensen gestraft wordt. En het werkt vaak ook nog eens averechts omdat het de relatie tussen supporters, clubs en andere betrokken partijen schaadt. De collectieve straf bestempelt supporters als medeplichtig, terwijl ze juist een bondgenoot kunnen zijn in het organiseren van gastvrij en veilig voetbal.

Regelmatig moet een uitvak of tribunevak leeg blijven op last van de bond of een gemeente als sanctie voor overtredingen die eerder zijn begaan. In seizoen 2024-2025 staat de teller al op 15 lege uitvakken. Bij de eerste thuiswedstrijd van FC Utrecht moest zelfs het hele stadion met 25.000 supporters thuisblijven op last van de burgemeester omdat er bij een eerdere wedstrijd rellen waren geweest. Dergelijke symboolpolitiek is op geen enkele manier een oplossing van het probleem en bombardeert iedere stadionbezoeker tot potentiële hooligan. Het tegendeel is waar. Veruit de meeste voetbalsupporters veroorzaken nooit problemen. De kleine groep die dit wel doet kan het beste dadergericht en consequent worden aangepakt zonder dat anderen hier last van ondervinden.

Collectieve straffen zijn dan ook schaars in het buitenland. Lege uitvakken als straf zijn ondenkbaar in landen als Engeland, Duitsland en de Scandinavische landen. Het alternatief is een consequente, dadergerichte aanpak die de gemiddelde bezoeker ontziet. In Duitsland kwam de bond al jaren geleden terug op het inzetten van collectieve straf als ultieme sanctie, toen men erkende dat het middel niets oploste en alleen maar zorgde voor meer spanning tussen supporters, clubs en autoriteiten.

Opvallend is ook dat de collectieve straf nergens in Nederland wordt toegepast, behalve in het voetbal. Volgens de wet is het zelfs onmogelijk om mensen te straffen voor iets wat hun buurman, familielid of teamgenoot heeft gedaan. Waarom geldt dit dan niet voor voetbalsupporters? Door de focus op incidenten wordt wel eens vergeten dat bijna alle wedstrijden zonder problemen verlopen. Afgelopen seizoen hoefden nog geen 1000 stadionverboden te worden uitgedeeld, op een totaal van ruim 7 miljoen bezoekers. Het gaat dus om een relatief kleine groep waar de aanpak zich op zou moeten richten.

Supporterscollectief Nederland ziet voetbal als het ideale bindmiddel in een diverse maatschappij. Op de tribune maakt het niet uit wat voor werk je doet of op welke politieke partij je stemt. Op de tribune is iedereen gelijk. Voetbal brengt mensen samen die elkaar anders niet tegen zouden komen. Die kracht van voetbal moeten we benutten.

Dadergerichte aanpak

Maatregelen moeten gericht zijn op het wegnemen van de oorzaak en het voorkomen van herhaling. Een (persoonlijke) straf kan hier onderdeel van zijn, maar moet geen doel op zich worden. KNVB, clubs, autoriteiten nemen ook nu al preventieve maatregelen en doen in geval van incidenten aan opsporing en bestraffing van daders achteraf. Die aanpak moet doorgaan en kan in sommige gevallen consequenter worden aangehouden. Een dadergerichte aanpak is effectief en uitlegbaar voor iedereen in het stadion. Door ook goed te communiceren over genomen maatregelen en opgelegde straffen, is bovendien voor iedereen duidelijk wat de consequenties van overtredingen zijn. De pakkans in en rond het stadion is vele malen hoger dan bij vergelijkbare overtredingen buiten het voetbal. Alle voorwaarden voor het hanteren van een dadergerichte aanpak zijn dus aanwezig.

Belonen boven bestraffen

Zet in op belonen van goed gedrag, naast het dadergericht bestraffen van slecht gedrag. De Nederlandse aanpak bestaat momenteel te veel uit het uitdelen van straffen en het opleggen van generieke beperkingen voor alle bezoekers. Een collectieve beloning werkt echter veel beter dan een collectieve straf. Zet in op wat je wel wil zien in het stadion en minder op het collectief bestraffen van wat je niet wil zien. Dat KNVB en clubs zich momenteel inzetten voor meer gastvrijheid, onder meer door de ontvangst van uitsupporters te verbeteren, is hierin een mooie stap. Deze lijn zien wij graag verder doorgezet.

Samen staan we sterker

Het bezoeken van (uit)wedstrijden is in Nederland populairder dan ooit. Dit komt onder andere door het lage aantal incidenten in de Nederlandse stadions. De doelstelling van Supporterscollectief Nederland is om samen met alle betrokken partijen te zoeken naar manieren waarop we het bezoeken van wedstrijden nog populairder kunnen maken. Om dit te bereiken zullen supporters, clubs, de KNVB, de politie en de overheid samen op moeten trekken. Heb begrip voor elkaars positie en zoek naar oplossingen. Het voorstel wat wij nu doen is een aanzet en een oproep om met elkaar hierover in gesprek te gaan. En bovenal een oproep om te stoppen met collectieve straffen. Want het mag niet zo zijn dat we mensen straffen die helemaal niets misdaan hebben.

Incident NAC

Goed voorbeeld wat goed én fout is aan de huidige aanpak waren de ongeregeldheden vorig weekend bij Feyenoord-NAC en Heerenveen-Groningen, waar in beide gevallen een aantal uitsupporters geweld gebruikte. De daders werden snel aangehouden. Het zou daarom onzinnig zijn om ook de rest van de uitsupporters te straffen met beperkingen voor komende wedstrijden.

Toch kregen ook alle andere NAC-supporters te maken met beperkingen voor de wedstrijd erna bij FC Twente, waar iedereen opeens verplicht met de bus naartoe moest. Een collectieve straf die niets oplost of voorkomt, maar wel mensen straft die niets misdaan hebben. Deze casus is dus, naast een bewijs van effectieve dadergerichte aanpak, ook een voorbeeld van de incident-gedreven en collectieve benadering waar we in Nederland vanaf moeten.

Want juist ook bij Feyenoord-NAC bleek dat een groep supporters niet over één kam te scheren is. NAC-supporters schoten daar te hulp om horecapersoneel weg te leiden dat in het gedrang kwam. En het grootste deel van de uitsupporters heeft überhaupt niets van de rellen meegekregen omdat veel supporters nog boven in het uitvak waren.

SUPPORTERSCOLLECTIEF

NEDERLAND

